

Erfgoedorganisaties en organisaties van rechthebbenden vragen aandacht wetgever voor ECL

16 september 2013 - Erfgoedorganisaties en organisaties van rechthebbenden vragen aandacht wetgever voor ECL

ORGANISATIES VAN ERFGOEDINSTELLINGEN en collectieve organisaties van rechthebbenden - waaronder Lira- zijn de afgelopen maanden met elkaar om tafel gaan zitten om oplossingen te zoeken voor een aantal knelpunten op het gebied van auteursrecht. Dit heeft geleid tot de opstelling van een uitgangspuntendocument dat door beide partijen kan worden gebruikt bij licentieonderhandelingen, en een brief aan de Ministeries van OCW en Veiligheid en Justitie waarin zij aandacht vragen voor een wettelijke verankering van Extended Collective Licensing.

¶ Nederland is één van de koplopers op het gebied van digitalisering van erfgoedcollecties, maar als het gaat om de online beschikbaarstelling ervan, lopen bibliotheken, musea en archieven tegen een auteursrechtelijk knelpunt aan. De Auteurswet eist namelijk dat voorafgaand aan vermenigvuldiging en publicatie van een werk, toestemming wordt gevraagd aan de rechthebbende(n). Bij massadigitalisering gaat het vaak om het regelen van rechten van duizenden rechthebbenden. Als de rechthebbende niet bekend is, maakt de Europese Richtlijn voor Verweesde werken mogelijk dat deze verweesde werken beschikbaar worden gesteld mits een zorgvuldig en gedocumenteerde zoektocht heeft plaatsgevonden naar de onbekende rechthebbende, die echter bij zulke grote aantallen moeilijk is uit te voeren.

Uitgangspuntendocument

Rechthebbenden zijn voor een deel vertegenwoordigd in collectieve beheersorganisaties (CBO's). CBO's bieden erfgoedinstellingen de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid voor de rechtenafhandeling tegen een vergoeding aan de CBO's over te laten, niet alleen voor de door hen vertegenwoordigde rechthebbenden, maar indien gewenst ook voor de (nog) niet door hen vertegenwoordigde of nog onbekende rechthebbenden. De erfgoedinstellingen kunnen daarbij deels gevrijwaard worden voor aanspraken van deze (nog) niet door de CBO vertegenwoordigde rechthebbenden.

¶ In het verleden is gebleken dat er nog wel eens onduidelijkheid bestaat over de rechten en plichten van zowel CBO's als erfgoedinstellingen. Daarom hebben organisaties van Nederlandse erfgoedinstellingen (vertegenwoordigd in de werkgroep Auteursrecht) en een aantal CBO's, besloten om samen uitgangspunten op te stellen die kunnen helpen bij onderhandelingen over licenties voor digitaliseren en online beschikbaar stellen van erfgoed. De uitgangspunten zijn [hier](#) te lezen.

Rechtszekerheid

Als een erfgoedinstelling een overeenkomst met een CBO afsluit voor (nog) onbekende of niet door de CBO vertegenwoordigde rechthebbenden, kan de instelling nog steeds aansprakelijk worden gesteld voor het overtreden van de Auteurswet. Er is immers geen toestemming van de rechthebbende verkregen voorafgaand aan publicatie. In een aantal Europese landen is dit probleem opgelost via een wettelijke regeling van "extended collective licensing" (ECL) Via ECL is de CBO namelijk gerechtigd om de overeenkomst aan te gaan voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. In Nederland bestaat nog geen wettelijke basis voor ECL. Erfgoedinstellingen achten dit een onwenselijke situatie. Een wettelijke verankering van ECL zou de (aansprakelijkheid voor) inbreuken opheffen en erfgoedinstellingen de gewenste rechtszekerheid bieden.

Wettelijke basis voor Extended Collective Licensing

Organisaties van Nederlandse erfgoedinstellingen en de Federatie Auteursrechtbelangen hebben de Ministeries OCW en Veiligheid en Justitie gevraagd om de mogelijkheid te bekijken om Extended Collective Licensing (ECL), tegelijk met de implementatie van de Europese Richtlijn voor Verweesde

werken, een wettelijke basis te geven. De organisaties van erfgoedinstellingen zien hierin een belangrijk instrument voor de online toegankelijkheid van 20^e-eeuws cultureel erfgoed.

¶ De Federatie Auteursrechtbelangen is voorstander als ECL het voor erfgoedinstellingen gemakkelijker maakt collectieve licenties te sluiten, zolang de belangen van individuele rechthebbenden voldoende worden gewaarborgd. Daarnaast zien partijen ECL als een invulling van het voornemen uit het regeerakkoord om het auteursrecht te moderniseren. De brief is [hier](#) te lezen.